

„N-am făcut niciodată lucruri de care să-mi fie rușine“

*Cu grația unui veritabil „pescăruș“, strălucește pe scena Teatrului Mic la fel ca și pe marele ecran. „Cea mai valoroasă speranță feminină a cinematografului europene” (titlu obținut la Geneva, în 1994, datorită rolului din filmul **Pepe și Fifi**, în regia lui Dan Pița) nu e, ca apariție, cu nimic mai prejos de Jessica Lange sau Faye Dunaway. Este Rac, născută pe 5 iulie 1966. Idolii ei sunt părinții.*

Mama m-a uluit întotdeauna cu teribila sa forță de muncă. Îmi aduc aminte cum se scula la 5 dimineața și se culca după 12 noaptea. În casa părinților am deprins gustul pentru o față de masă și o farfurie (nu cea mai scumpă) curate, o mâncare și un pahar de vin bune, atâta cât ne puteau oferi mie și surorii mele, mai mică decât mine cu 3 ani (în prezent, medic stomatolog). Mama gătește extraordinar, e laudată și de prietenii mei de acum! Pe atunci era economist principal într-un institut de proiectări (unde m-am angajat și eu la un moment dat, până am intrat la facultate). Țin minte că, de fiecare dată, după ce venea de la serviciu, ne făcea rochițe, desena, imprima și găsea timp să ne ducă și la teatru sau la Operă. Am privilegiul de a avea niște părinți demni de toată admirația, cu un spirit de sacrificiu, o abnegație și o generozitate ieșite din comun! Tata a fost avocat pledant, apoi jurist într-o întreprindere din București, după care s-a mutat la Cernavodă, pentru a munci ca să plătească meditațiile noastre, dar mai ales ale surorii mele. Au fost nouă ani cumpliți; dintr-un bărbat în toată puterea s-a întors un om bolnav și îmbătrânit de naveta pe care o făcea o dată la două

săptămâni, pentru noi.

Cum v-ați pregătit pentru admitere ?

Am fost meditată la început de Beate Fredanov. Avea în jur de 70 de ani când am cunoscut-o. Era o împătimită de teatru de bună calitate și un pedagog excepțional, deși nu mai vedea aproape deloc. Apoi m-am pregătit cu Geta Angheluță, Mihaela Juvara, Gheorghe Visu – așadar am avut niște profesori deosebiți, chiar înainte de a intra în Institut. Ei m-au făcut să-mi apropiu textele, să păstrez adevărul lor, nu mi-au spus “fă altfel” sau “fă ca mine”. Nu dădeau candidatului o formă, ci

îl lăseau să-și descopere singur conținutul.

Ce gust v-a lăsat examenul de admitere?

A fost o concurență absurdă, într-un moment absurd. Am fost 600 de fete pe 4 locuri. Am intrat abia la a treia încercare. În primul an, am picat prima sub linie, pentru că în următorul să nu trec nici de proba eliminatorie. E un exemplu care arată cât de mult înseamnă subiectivitatea la aceste examene. Conțiază starea fizică și psihică, nu suntem egali cu noi înșine în fiecare moment. Aptitudinile nu dispar, n-au cum. N-am putut să înțeleg cu cât am fost mai

bună la a treia încercare față de cele anterioare. Nu știu cât dragostea pentru profesie și cât, orgoliul și incapacitatea de a înțelege ce s-a întâmplat la acea "eliminatoire" picată m-au determinat să dau a treia oară, când am zis că nu voi mai încerca dacă nu întru în anul respectiv. Lucrul ăsta mi-a dat ușurință și siguranță de sine. A fost cel mai bun examen.

Ați pregătit la rândul dumneavoastră vreun candidat ?

Nu. Văd cu stupeoare că toată lumea predă. Mă întreb de unde le vine curajul. Nu știu nici ei destul, și... Tinerilor trebuie să le dedici foarte mult din timpul tău, să ai un simț al psihologiei vârstei, să poți să uiți de propria subiectivitate când dai o indicație. Eu am intrat prima în ordinea mediilor, la a treia încercare (clasa profesorului Mircea Albulescu). Nu există nici o regulă, și nimeni nu are dreptul să-ți spună că ești prost sau ești bun. În meseria asta "jocurile" le face Dumnezeu.

După Maia Morgenstern, în Europa sunteți cea mai cunoscută actriță de film din România.

Am intrat în 1987 în facultate și în 1988 am filmat pentru prima oară – **Moartea unui artist**, în regia lui Horea Popescu. Am iubit foarte mult rolul acela, am făcut cum am putut mai bine. "Gurile rele" îmi spuneau că dacă ar fi apărut filmul la timp, aș fi fost o revelație...

Cel mai mare succes vi l-a adus, însă, colaborarea cu Dan Pița.

Această colaborare mi-a adus, pe lângă premiul de la Geneva, Premiul de Interpretare la Festivalul lumilor latine de la Arcachon (Franța), iar la Veneția, "Leul de argint" a fost obținut de Dan Pița pentru regia filmului **Hotel de lux**, la care consider că am contribuit și eu. În România am luat doar premiul Pro Victoria, în 1995, pentru rolurile din **Hotel de lux** și **Pepe și Fifi**.

Iubiți mai mult filmul decât teatrul ?

Le iubesc pe amândouă. Se

diferențiază doar tehnic. Filmul este un miraj. Ca să faci azi un film important, trebuie să-ți fixezi o miză care să depășească zona comercialului, în care am început să ne hălăcim, și în teatru, și în film.

Care este relația "vedetei" cu publicul ? Dar cu presa ?

Lucrul cel mai important e să pot să comunic cu oamenii. Publicul are nevoie de noi. Actoria e o profesie pe care o fac bine doar cei care au o nevoie acută de a comunica. Nu cred că sunt o vedetă, în sensul peiorativ al termenului. Nu am făcut niciodată lucruri de care să-mi fie rușine. Am dat foarte puține interviuri, pentru că presa te poate călca în picioare, mințind, inventând, denaturând. De fapt, la noi nu există vedete adevărate. Te întâlnești la piață cu "miturile". Suntem vânduți ieftin. În străi-

nătate există o întregă mașinărie, pusă la punct special ca să formeze în opinia publică o psihoză.

Mulți ar vrea să vă vadă, de exemplu, printre prezentatoarele de la "Acasă".

Nu spun că nu aș face asta, dar în momentul de față nu am nevoie. Fac foarte mult teatru radiofonic, dacă nu săptămânal, cel puțin o dată la două săptămâni. Chiar dacă poate părea incredibil, există în 1999 oameni care nu au televizor.

Ce vă doriți cel mai mult acum ?

Să trăiesc bine, să am lângă mine prietenii și pe oamenii pe care-i iubesc, să joc pentru ei, să-mi pot permite să le fac cadouri părinților mei, chiar mărunte, ca să răsplătesc cumva efortul lor. Îmi doresc foarte mult un copil.

Ioana Florea

